

NIEUWSBRIEF

nummer 4
jan. 1988
kwartaal-
uitgave

redactie:
L.C.M.
Diepstraten

Dagelijks 10.30-16 uur.
Op za., zo.- en
feestdagen gesloten.

Comme Renaud tua Bartelot, neveu de' Charlemagne
en jouant aux échecs, et de la guerre qui en vint en France.

Hoe Reinoud Bartelot, de neef van Karel de Grote bij het schaakspel doodde en over de oorlog die erdoor kwam in Frankrijk.

Deze prent lijkt een interessante kluif voor schaakhistorici. Immers er wordt aan getwijfeld of men het schaakspel in Europa reeds kende ten tijde van Karel de Grote.

MAX EUWE-CENTRUM

Paleisstraat 1

1012 RB Amsterdam

De Heren H.A. Wille, voorzitter
 Dr. J.F.M. Meyer, secretaris
 C. Snoep RA, penningmeester

Mevrouw I. Bakker
 Adviseur Topschaak: J. Timman

S.B. Bouman
 L.C.M. Diepstraten
 L. v.d. Kar
 B. Kok

1. Onlangs heeft binnen het bestuur van de Max Euwe-Stichting een *wisseling* van zetels plaatsgevonden. De heer S.B. Bouman is teruggetreden als penningmeester maar blijft behouden voor het bestuur. De heer C. Snoep, reeds belast met fondsenwerving, resp. sponsorcontacten heeft de taak van penningmeester erbij gekregen. Intussen is er om slagvaardig te kunnen reageren in korte termijn aangelegenheden een *dagelijks bestuur* gevormd bestaande uit de heren Wille, Snoep en Diepstraten. Het algemeen bestuur zal zich minder met de dagelijkse gang van zaken bezighouden maar zich vooral richten op algemene beleidslijnen en langere termijn zaken. Tevens worden gedachten geopperd enkele kwaliteits-zetels in het algemeen bestuur te reserveren voor bijzondere disciplines in de schaakwereld (bijv. *eindspelcompositie*) zodat ook de nodige deskundigheden vertegenwoordigd zijn.

2. Het Max Euwe-Centrum heeft onlangs een interessante *boekencollectie* ontvangen uit de *nalatenschap van de heer Leo van der Meer uit Den Haag*. Deze omvangrijke collectie is in de vorm van eeuwigdurend bruikleen verkregen, onder voorwaarde, dat de boeken bijeen blijven binnen de diverse rubrieken van de bibliotheek, te herkennen aan de aan-gebrachte ex-libris van Van der Meer en in opeenvolgende plaatsnummers. Tevens geldt als voorwaarde, dat van deze collectie een afzonderlijke catalogus wordt gemaakt in de stijl van de Nieuwsbrief van het Centrum. De collectie is vooral ook interessant, omdat deze boeken bevat van historische waarde. Er bevinden zich boeken onder uit 1784, 1789 en een groter aantal uit de jaren 1800-1850. In de catalogus, welke medio 1988 zal uitkomen (de titelbeschrijvingen zijn nagenoeg gereed), zal een levensschets van Leo van der Meer worden opgenomen, verzorgd door Dr. Q.L.Th. van der

Meer, alsmede een geanalyseerde schaakpartij door Leo van der Meer gespeeld. Dat op deze wijze de boekencollectie toegankelijk wordt ten dienste van het publiek doet niet alleen de familie Van der Meer, maar vooral ook het Max Euwe-Centrum groot genoegen. Mogelijk vindt dit ook navolging.

3. De *eindspelstudie-dag* op 17 oktober '87 in het Max Euwe-Centrum te Amsterdam trok 45 bezoekers, terwijl nog 10 berichten van verhindering werden ontvangen. Een bemoedigend aantal belangstellenden dus voor de organisatoren om op verder te kunnen borduren. Na de inleiding van Hans Bouwmeester toonden nog 5 componisten hun studies: G.J. van Breukelen, W. Mees, G. Rol, F.C. van Tuinen en I. Vandecasteele. Het was prettig vast te kunnen stellen, dat er ook belangstelling uit Vlaanderen was.

Van de 45 aanwezigen vulden 29 personen een enquête-formulier in met betrekking tot de eventuele belangstelling voor een *Vereniging voor de Eindspelcompositie*.

Alle 29 stonden positief tegenover het tot stand brengen van een dergelijke vereniging. 15 van de 29 (51,7%) waren er vóór, dat deze vereniging op een of andere wijze zou samengaan met de Nederlandse Bond van Schaakprobleemvrienden; 8 van de 29 (27,6%) hadden daarover (nog) geen oordeel, terwijl 6 van de 29 (20,7%) zich uitspraken voor een afzonderlijke zelfstandige vereniging. Zeer verheugend is, dat 6 van de 29 bereid zijn ook eventueel een taak op zich te nemen, terwijl nog eens 4 van de 29 daarover willen nadenken. In de loop van januari 1988 zullen nadere mededelingen worden gedaan over de meer definitieve aanpak, zowel via een brief aan de beschikbare adressen als via Schakend Nederland.

4. Op 7 november 1987 vond in het Centrum de opening plaats van een *tentoonstelling 'Schaak... of geen schaak'*. In aanwezigheid van mevr. Euwe werd hiermede het éénjarig bestaan van het Centrum op bescheiden wijze gevierd. Ruim 35 genodigden woonden deze opening bij. De tentoonstelling werd op 24 december, aan de vooravond van Kerstmis, gesloten. In februari 1988 zal dezelfde tentoonstelling in iets uitgebreider samenstelling te zien zijn in Dordrecht in het gebouw van de AMRO-bank en wel tijdens het IBM-meester-toernooi ter gelegenheid van de Dordtse Schaakvereniging.

5. Op zaterdag 28 november werd in het Centrum een *ruilmarkt* gehouden voor schaakboek-liefhebbers. Naast een achttal deelnemers, die zich van een stand wisten te verzekeren, was er een aantal van ruim 65 bezoekers. Zo kort voor Sinterklaas waren er diverse voorbijgangers, die voor deze markt ook belangstelling bleken te hebben.

6. Zaterdag 19 december j.l. tijdens de laatste rustdag van de match Timman-Ljubojevic vond in het Centrum een *lezing* plaats door *Hans Bouwmeester* over Euwe als auteur. Aan de hand van een drietal voorbeelden van Euwe tegen Spijer, Donner en Vidmar werd een boeiend beeld gegeven van Euwe's grote talenten. Met 28 bezoekers was de opkomst voor deze lezing helaas wat aan de magere kant, hoewel op teletekst voor deze lezing nog aandacht werd gevraagd.

7. Het Max Euwe-Centrum kwam op zaterdag 19 december ook nog op *televisie in het programma van de KRO* van 17.45-18.15 u. Jeroen Dijkstra, conservator van het Max Euwe-Centrum, had ter gelegenheid van de match op verzoek van de KRO in de hal van de studio een kleine tentoonstelling ingericht. Hij werd in dit verband geïnterviewd door Dirk Jan Roeleven van 'Man en Paard'. Op dinsdag 22 december werden voor het *televisieprogramma 'Studio Sport'* opnamen gemaakt in het Max Euwe-Centrum. Hans Böhm had met Geurt Gijsen een gesprek als nabeschouwing

over het wereldkampioenschap schaken in Sevilla, waar Geurt Gijsen zoals bekend de wedstrijdleider was. Dezelfde avond nog werd deze opname uitgezonden op Nederland 2.

8. Naar aanleiding van het 50ste Hoogovens Schaak Toernooi en de sterk toegenomen interesse voor het schaken heeft de Provinciale Bibliotheek Centrale Zuid-Holland het Max Euwe-Centrum gevraagd een tentoonstelling samen te stellen. De *tentoonstelling* getiteld '*Mag ik u schaken*' gaat onder andere over het ontstaan van het schaakspel, de ontwikkeling van de schaaksport, de Nederlandse wereldkampioen schaken Max Euwe en de schaaksport heden ten dage. De tentoonstelling wordt geopend in Wijk aan Zee aan het begin van het Hoogovens Toernooi op 7 januari 1988. De bedoeling is dat het een reizende tentoonstelling wordt, welke na afloop van het toernooi gedurende de komende vier jaren langs de bibliotheken van Zuid-Holland gaat reizen. Iedere maand zal een andere bibliotheek worden aangedaan. De tentoonstelling is voor de eerste inschrijfperiode van 2 jaar al volgeboekt. De tentoonstelling werd mede mogelijk gemaakt door de sponsoring door een aantal Nederlandse schaakboekhandels en uitgeverijen.

9. Op vrijdag 4 maart 1988 vindt in het gebouw van de Verenigde Spaarbank te Amsterdam een *Symposium voor Schaakjournalisten* plaats. In een viertal inleidingen zal worden ingegaan op het belang van de schaakpers voor het schaakleven in Nederland en Vlaanderen. Het symposium zal worden gevolgd door een persconferentie. Een en ander zal om praktische redenen niet vrij toegankelijk zijn voor het publiek. Aan schaakjournalisten zal tijdig een uitnodiging worden verzonden.

10. In mei 1988 vindt in de galerie van de Verenigde Spaarbank te Amsterdam een *tentoonstelling 'The Art of Chess'* plaats. Deze tentoonstelling bevat vooral moderne schilder- en beeldhouwkunst geïnspireerd op het schaakspel. Tot de Nederlandse kunstenaars, van wie wer-

ken aanwezig zullen zijn, behoort o.a. Klaas Gubbels, die het Max Euwe-Centrum onlangs verblijdde met knipsels en bladzijden van het dagblad De Maasbode uit 1937, waarin veel fotomateriaal. De galerie van de Verenigde Spaarbank bevindt zich in het pand Singel 548 te Amsterdam. De tentoonstelling zal lopen van 9 mei t/m 18 juni ongeveer gelijktijdig met het Optiebeurs-toernooi, dat ook in Amsterdam zal plaatsvinden.

De tentoonstelling vindt plaats in het kader van Nederland Museumland 1988, waaraan o.m. door de VARA-televisie veel aandacht zal worden besteed.

Intussen is het Max Euwe-Centrum ook opgenomen in de Nederlandse Museumgids.

11. Het bezoek aan het Max Euwe-Centrum blijft zich zeer gunstig ontwikkelen. Oktober gaf een gemiddeld aantal

bezoekers van 12,6 per dag te zien; in november was dat 16,1 per dag, in december lag het cijfer vóór Kerstmis op 14,6. Aangezien het Centrum op veler verzoek gedurende de Kerstvakantie geopend blijft (in tegenstelling tot vorig jaar) kan dit cijfer ongetwijfeld nog oplopen. Tegelijkertijd biedt deze ontwikkeling de medewerkers van het Centrum de nodige zorgen, aangezien het ruimtegebrek zich steeds meer gaat manifesteren. Er is echter goede hoop, dat spoedig in 1988 voor deze problemen oplossingen gevonden zullen worden.

12. Ook het begunstigers-aantal blijft gelukkig nog stijgen. Niettemin zal verdere actie nodig zijn om ook de stijgende financiële problemen de baas te worden. In ieder geval zal omstreeks april aan de donateurs een acceptgiroformulier worden toegestuurd voor hun jaarlijkse bijdrage.

Euwe en de andere wereldkampioenen

(door Jules Welling)

Ruim honderd jaar worden er matches om het wereldkampioenschap uitgevochten. Vrijwel exact in het midden van die periode vielen de twee matches om de hoogste titel, die Euwe en Aljechin met elkaar speelden ('35 en '37). Euwe was als het ware het schroefpunt van de eeuw.

Vanuit die optiek bekeken is het ook niet zo vreemd, dat Euwe elf van de twaalf andere wereldkampioenen persoonlijk gekend heeft. Alleen de allereerste wereldkampioen, Wilhelm Steinitz, heeft hij nooit de hand gedrukt, want die was al begraven (1900) voor Euwe geboren werd (1901).

Met zeven van zijn collega-wereldkampioenen heeft hij ook partijen gespeeld: Lasker, Capablanca, Aljechin, Botwinnik, Smyslov, Petrosian en Fischer. Hoe verging hem dat? Die vraag kan met koele cijfers beantwoord worden — en dat zal ik ook doen — maar de cijfers moeten met de nodige scepsis bekeken worden, omdat ze nogal vertekenen. Zij

laten bijvoorbeeld niet zien hoe oud de twee spelers waren en op welk punt in hun loopbaan de betreffende partijen gespeeld werden. Die nuance ontbreekt vooralsnog.

Het is buitengewoon ingewikkeld en retroanalyse te maken van de rating van een speler uit het verleden voor een bepaalde datum. Ik houd me in dit verband aan de hoogste ratings van de wereldkampioenen, zoals die door Euwe zelf gegeven zijn in zijn boek 'Fischer en zijn voorgangers' (1975) en voor de latere wereldkampioenen aan de FIDE-lijsten. Hier zijn die 'koele cijfers':

	rating	+	-	=	totaal	aantal
1. Steinitz	2640	-	-	-	-	-
2. Lasker	2710	0	3	0	0-3	3
3. Capablanca	2730	1	4	13	7,5-10,5	18
4. Aljechin	2690	18	25	34	35-42	77
5. Euwe	2650	-	-	-	-	-
6. Botwinnik	2730	2	4	6	5-7	12
7. Smyslov	2700	1	7	0	1-7	8
8. Tal	2650	-	-	-	-	-
9. Petrosjan	2690	0	1	-	0,5-1,5	2
10. Spasski	2690	-	-	-	-	-
11. Fischer	2765	1	1	1	1,5-1,5	3
12. Karpov	2730	-	-	-	-	-
13. Kasparov	2740	-	-	-	-	-
totaal		23	45	55	50,5-72,5	123

Euwe kon tegen geen enkele andere wereldkampioen bogen op een positief resultaat. Met name zijn resultaat tegen Lasker was desastreus: drie verliespartijen. Ook van Petrosjan heeft hij nooit gewonnen. Tegen Fischer scoorde hij echter 50%, al moet daarbij opgemerkt worden, dat de eerste twee partijen gespeeld werden, toen Fischer nog een puber was.

1. **Dr. László Orbán:** 'Lettisches Gambit' Eine Zukunftsöffnung. 100 unterhaltende Glanzpartien.

Verlag Das Schach-Archiv Kurt Rattmann, Hamburg (Bergedorf) 1987 96 blz. DM 19,80.

Het boek van Orbán beoogt slechts een partijverzameling te zijn op het terrein van het Lettisch Gambiet. Helaas volgt het de stormachtige ontwikkelingen in deze opening nauwelijks op de voet. Met name van de zo berucht geworden Budovskislijn (partij 8) ontbreekt de belangrijkste voortzetting 9. 0-0!... waarop zwart nog steeds het juiste antwoord moet zoeken. Geschiedkundig is de auteur ook niet geheel bij de tijd. Greco was bepaald niet de uitvinder van dit gambiet. Uit Polerio zijn ons reeds partijen van Leonardo uit de jaren 1575 bekend. Partij 101 tussen Boi en Greco in 1621 roept vraagtekens op, daar Boi, tijdgenoot van Leonardo al in 1598 is overleden. De partijen van Riga tegen Stockholm vonden niet in 1834 maar in 1934-36 plaats. Hoewel de 100 partijen 'unterhaltend' zijn, geven zij niet bij benadering een overzicht van de stand van de theorie van vandaag, maar het zal lezers ongetwijfeld uitdagen zich ook eens op dit terrein van 'terreur-schaak' te geven.

2. **Bodo Starck:** 'Schach macht Spass!' **Sportverlag, Berlin DDR, 1987** 160 blz. Een schaakboek voor kinderen, dat er heel aantrekkelijk uitziet. De diagrammen zijn instructief. Of een kind tussen 6 en 10 jaar zich door dit boek geheel zelfstandig heen kan worstelen is overigens de vraag. Voor schoolschaak onder leiding is het zeker geschikt.

(N.B. Dit niet eerder gepubliceerde artikel hebben wij onverkort geplaatst hoewel wij wat vreemd aankijken tegen de ratingcijfers zo onder elkaar geplaatst alsof zij in enige verband staan met elkaar. De overige cijfers geven iets duidelijker de verhoudingen aan. Mogelijk is dit artikel een uitdaging voor andere auteurs vooral de sterke kanten van Euwe te belichten op terreinen, welke tot nu toe wellicht nog onderbelicht zijn. L.D.)

Voor de ouders is er nog advies gegeven voor problemen, die kunnen ontstaan bij het oplossen van de 120 oefentests. Van hen wordt verwacht, dat zij de kinderen als het te moeilijk wordt zullen helpen. Een zekere listigheid lijkt hier wel aanwezig: ouders, die zelf nog nooit met schaken bezig waren moeten zich nu wel in de basiskennis verdiepen. Dat is nooit weg.

3. **A. Kostjew:** 'Schach lehren leicht gemacht'

Sportverlag, Berlin DDR, 1987 132 blz. DM 13,50

De ervaren Sovjet auteur en trainer biedt aan schaakinstructeurs veel praktische onderwerpen. Of het boek geschikt is voor beginners als eerste zelfstandige kennismaking met het schaken, vragen wij ons af aangezien de sprongen, die in de kennisoverdracht gemaakt worden nogal groot zijn. Voor enigszins gevorderden is het zeker een aanbevelenswaardig boek en ieder, die met schaakondericht te maken heeft zal er iets mee kunnen doen. De prijs kan nauwelijks een beletsel zijn.

4. **Jakow Neistadt:** 'Zauberwelt der Kombination'

Sportverlag, Berlin DDR, 1987 192 blz. DM 17,50

Allereerst wordt de lezer ingevoerd in de diverse taktische aangelegenheden zoals laveren, ruimen, pennen, onderbreken, blokkeren etc., waarbij de voorbeelden stapsgewijs in gecompliceerdheid toenemen. Vervolgens gaat het dan om de samenhang van de diverse aangedragen motieven totdat de realiteit van de schaakpartij bereikt wordt. 180 voorbeel-

den bieden gelegenheid tot controle op hetgeen van een en ander is opgestoken. Een goed leerboek, zeker ook geschikt voor zelftraining voor gevorderden.

5. **Karpov/Mazukewitsch:** 'Stellungsbeurteilung und Plan'

Sportverlag, Berlin DDR, 1987 256 blz. DM 14,—

De titel dringt direct de vergelijking op met het boek van Euwe: 'Oordeel en Plan' uit de vijftiger jaren. Natuurlijk dekken de materie van beide boeken elkaar in belangrijke mate. Interessant zijn de zeven waarderingscriteria, die het mogelijk maken elke willekeurige stelling exact in te schatten. Deze criteria worden uitvoerig toegelicht en lijken een conditio sine qua non om tot een adequaat plan te komen. Vele partijvoorbeelden, miniatures, studies en opgaven zijn voorhanden om zich in deze materie te verdiepen. Een werkelijk uitstekend boek voor geen geld.

6. **Aleksei Suetin:** 'Das Schachgenie Paul Keres'

Sportverlag, Berlin DDR, 1987 256 blz. DM 15,50

Over Keres is in de loop van de tijd al heel wat geschreven. Wat is het toch, dat deze grote Estlander langzaam legendarisch maakt? Suetin, die met de in 1975 gestorven grootmeester lange tijd bevriend was schetst in het biografisch deel de persoonlijkheid van Keres en gaat in op de vraag, waarom dit schaakgenie meermalen het wereldkampioenschap miste ondanks zijn buitengewone talenten. Talloze partijen illustreren deze nieuwe biografie.

7. **Claus Dieter Meyer:** 'Im Spiegel der Analyse.Schachlektionen aus der Bundesliga. Folge I.

Praxis Schach.Edition Olms, Hildesheim 1987 208 blz. DM 29,80

Omtrent dit boek kan men wat gemengde gevoelens koesteren. De suggestie wordt door de auteur gewekt, dat uit het voorhanden reservoir van partijen uit de Bundesliga van de 80-er jaren heel wat te leren valt. Nu valt er uit alle partijen uit de praktijk meestal wel wat te leren, maar als men ondergedompeld wordt in

tallose analyses, welke men meestal reeds in Schachmagazin 64 of andere tijdschriften kan terugvinden voelt men zich toch een beetje bekocht. Echte variantenploeters kunnen echter hun hart ophalen.

8. **Alexander Kotov:** 'Denke wie ein Grossmeister'

9. **Alexander Kotov:** 'Spiele wie ein Grossmeister

Praxis Schach.Edition Olms, Hildesheim, 1987 184, resp. 174 blz. beide DM 29,80

Na de Engelse vertaling 'Think like a Grandmaster' van 1971 en 'Play like a Grandmaster' van 1978 beide uitgegeven door Batsford in Londen is er nu een Duitse vertaling verschenen bij Olms, van twee van Kotov's belangrijkste boeken over schaaktraining. Alexander Kotov, die evenals Max Euwe in 1981 is overleden behoorde met o.a. Koblentz tot de belangrijkste schaaktrainers in de Sovjetunie. De beide boeken zijn nog zo up to date, dat een Duitse uitgave in 1987 zeker niet misplaatst is. De algebraïsche notatie zal voor menig schaker aantrekkelijker zijn dan de Engelse notatie, waarin de Engelse vertaling van 1971 nog was gesteld.

10. **Werner Lauterbach:** 'Das unsterbliche Spiel' Einführung in die Schachkunst
Walter de Gruyter, Berlin/New York, 1987 294 blz. (5., neubearb. u. erw. Auflage)

Dit boek van Lauterbach behoort tot de meest aantrekkelijke boeken, die een inleiding tot schaakspel bieden. Evenals Mason dit al aan het begin van deze eeuw deed begint Lauterbach met het eindspel om dan via het middenspel tot de opening te komen. Deze methode spreekt didactisch dan ook het meest aan. Het eindspel komt ruim aan zijn trekken, vooral ook de eindspelcompositie ziet men in menig voorbeeld geëtaleerd. Deze vijfde druk zal ongetwijfeld weer zijn weg vinden.

11. **David Levy/Kevin O'Connell:** 'Blitzschnell Schach gelernt'

Walter Rau Verlag, Düsseldorf, 1987 112 blz. DM 19,80

Opnieuw een inleiding tot het schaakspel, oorspronkelijk in 1984 bij Pergamon, Oxford verschenen. In dit boek is alle overdaad weggelaten. Na een voorwoord van Kasparov wordt allereerst ingegaan op de loop der stukken en een aantal grondbegrippen. Vervolgens komen de basis-principes van de tactiek aan bod alsmede een aantal matbeelden. Tenslotte worden tactiek en strategie in de drie elkaar opvolgende fasen van de partij: opening, middenspel en eindspel behandeld. Dat alles wordt afgesloten met opgaven in de vorm van diagramstellingen voorzien van multiple-choice-vragen. Een andere aanpak dus dan bij het vorige boek van Lauterbach. En zo kan het ook. Het blijft wellicht een kwestie van smaak, wat de beste methode is om het schaken te leren.

12. Lothar Nikolaiczuk: 'Endspieltechnik a la Capablanca'

Schachverlag Reinhold Dreier, Mannheim, 1987 96 blz. DM 22,—

De auteur wijst er in de inleiding van zijn boek op dat er in het schaakspel een soort trend aanwezig is tot enorme overwaardering van de openingstheorie.

De partij wordt vaak door gebrek aan eindspel-techniek verloren. Nikolaiczuk heeft zich nu tot taak gesteld eindspel-prestaties van oudere en hedendaagse meesters te presenteren om te laten zien, hoe men het eindspel speelt na de openingskeuze en vervolgens vanuit een daarop gevolgd middenspel. Hoofdpersoon in dit boek is Capablanca. Het boek biedt steeds volledige partijen, tot en met het middenspel zonder commentaar. Een aanpak, wellicht wel aanspreekt.

13. Erich Siebenhaar: 'Deutsche Hochschul-einzelmeisterschaft 1987' 48 blz. DM 8,—

14. 'Brüssel SWIFT 1987' 1. inofficiële Blitz-Weltmeisterschaft. 50 blz. DM 8,—
Schachverlag Reinhold Dreier, Mannheim, 1987

In beide gevallen gaat het om een toernooiboek, met behulp van Chess-Base vervaardigd. Alle partijen zijn zonder commentaar, afgedrukt in figurines en voorzien van een inhoudsopgave volgens de sleutel van de encyclopedie (Informator).

1.10.87:

H. Böhm e.a.: 3e Euwe Vierkamp, Amsterdam 1987

Gift Th. van Spijk, Venlo

W. Litmanowicz e.a.: Szachy od A do Z
N.N.: Biel 1987

Gift J. Eberle, Warszawa

12.10.87:

J. Stupica: Portoroz-1985 Vidmar Memorial
Max Pam: London 1834 de la Bourdonnais-Macdonnell

Lars Grahn e.a.: Malmö 1979

N.N.: Brussel 1987 SWIFT

Drs. G. den Broeder: Ned. Kampioenschap
Corr.Schaak k9

M.M. Judovitsj: Plan v. Shahmatnoj Partii

B.D. Persitz: Rol' Zentra v Shahmatnoj Partii

John van Manen: The Chess Literature of
Australia and New Zealand

Gift L. Diepstraten, Laren NH

17.10.87:

Ir. H.J. van Donk: Eindspelstudies van Nederlanders in Ned. Schaaktijdschriften

Gift Drs. J. van Reek

19.10.87

K. Maartense e.a.: H.S.G. 1887-1987

Gift HSG Hilversum

A. Matanovic e.a.: Sahovski Informator-43
Aankoop bij Ten Have Asd.

26.10.87

A. Adorjan/J. Döry: Winning with the Grünfeld

J.H. Donner: De Koning - Schaakstukken

J. Petzold: Schach - Eine Kulturgeschichte

R. Schwarz: Die Französische Verteidigung

B. Slotnik: Französische Verteidigung

Gift Ten Have Boekhandel Asd.

2.11.87

N.N.: Noordwijk 1938

B.J. van Trotsenburg: Feestnummer van het
Clubnieuws VAS 1932

J.H. Löhr e.a.: Amsterdamsche Schaakcompetitie

Schenking Hr. Muurlink

6.11.87

M.A. Lachaga: Quilmes 1980/Campeonatos
Argentinos

W. Anema e.a.: 75 Jaar Larense Schaakclub

Deze nieuwsbrief is een uitgave die bestemd is voor de donateurs van het Max Euwe-Centrum. U kunt de nieuwsbrief regelmatig thuis ontvangen door donateur te worden van de Stichting Max Euwe-Centrum, door een bedrag van min. f 15,00 per jaar over te maken op giro 5401670 t.n.v. Stichting Max Euwe-Centrum, Amsterdam. Of door te bellen: 020-228520, waarna U een accept-giro zal worden toegestuurd. Ook ontvangen wij graag Copy voor de nieuwsbrief en (kranten) artikelen over schaken.

R. van Aurich e.a.: De Pion-40 Schaaktoernooi, Hilversum 1982

P.C. Tolk: Hilversum 1983; 52 RABO-HSG-toernooi

Schenking L. Diepstraten

11.11.87

Solt Dezső: A levelezési sakk magyar szabályai

Solt Dezső: Levelezési Bizottság 1983

Solt Dezső: Luzern 1982 (Olympiade)

Gift Hongaarse Corr. Schaakbond

25.11.87

Denis Druash: Alapins opening

T.D. Harding: Poziani Opening

James J. Romeo: Sicilian Wing Gambit: a historical surv.

Ken Smith: Theory of the Smith-Morra Gambit

Andrew Soltis: The Defence 1..P-QN3 (1977 Edition)

Andrew Soltis: Winning with the Bird Opening

Anders Tejler & Jim Marfia: Euwe Defence; Blackmar-Diemer-Gambit

Ten Have ruil

28-11-87

Jurgen Stigter: Emanuel Lasker: a Bibliography

Jurgen Stigter: Rithmomachia, the Philosophers Game

Gift van auteur

Friedrich Karl Igel: Um die Weltmeisterschaft im Schachspiel

Howard Staunton: The Chess Players Handbook (reprint 1900)

B. Withuis: Schaken (Cursus Teleac 1969)

I. Gunsberg: The Chess Openings (1901)

R.K. Teversham D.S.O.: The Second Player in the Chess Openings

Dr. M. Euwe: Theory of the Chess Openings (X delen)

Dr. Max Euwe: Stelling, Plan, Combinatie

A. Nimzowitsch: Die Blockade.

Walter Korn: American Chess Art

Dr. Ir. P. le Grand en Drs. H. le Grand: Schaakproblemen

J.I. Minchin: London International Chess Tourn. 1883

Schellenberg, Schlechter, Marco: Coburg 1904 (14. Kongress)

B. Ivkov: Portoroz 1958

M. Tal, A. Gipslis: Shaxmati Riga

David Levy: Chess and Computers

Ruil op ruilmarkt

3.12.87

A. Cheron: Lehr- und Handbuch der Schachendspiele

Ten Have ruil

8.12.87:

Dr. M. Euwe e.a.: De Schaakwedstrijd

Aljechin-Euwe 1926/27

Gift Ad Putter te Amsterdam

14.12.87

Alma Evenhuis e.a.: 50 Jaar Hoogovens Schaaktoernooi

Gift Mevr. Veraart, Heemskerk

16.12.87

Dr. J.L. Ormsbee: St. Louis 1904; Seventh American Chess Con

N.N.: VI. Fernschach Weltmeisterschaft (1968/71)

N.N.: Manila 1976 Interzoneturnier

N.N.: Biel 1976 Interzoneturnier

Gift L. Diepstraten

20.12.87

Manfred Roesler: Chess in Art

Gift Daniel de Mol, België

23.12.87

Dr. Max Euwe: Praktische Schaaklessen (Banden 1 t/m 6)

Gift Uitgeverij Tirion, Baarn

28.12.87

Louis Couperus: Het zwevende schaakbord

John Brunner: De stad is een schaakbord

Fiorentino Palmiotto: Il XIII Campionato e cronistoria dei primi 12. (di scocchi per soorispondenza)

S. Joksić: Medjunarodni otvoreni turnir Bela Crkva 1983

G.W. Kloosterboer: Schaakmeesters; biografieën en partijen

Gift L.C.M. Diepstraten

Drukkerij Van Spijk B.V., Venlo

Het Max Euwe-Centrum stelt goede ideeën altijd op prijs. Diegenen die met ons mee willen denken over mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld (schaak) tentoonstellingen of andere activiteiten worden verzocht ons met een klein briefje daarvan op de hoogte te stellen. Schaakboeken-verzamelingen kan men legateren aan stichtingen als het Max Euwe-Centrum. Als U zelf daarover denkt of iemand kent met deze gedachte, houden wij ons van harte aanbevolen.